

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**Wytyczne Instytucji Zarządzającej RPOWP dotyczące
ogólnych zasad przeprowadzania audytu zewnętrznego
projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu
Operacyjnego Województwa Podlaskiego
na lata 2007-2013**

Białystok, sierpień 2011 r.

Spis treści

1. Część ogólna.....	3
2. Definicja, cel i efekt audytu zewnętrznego projektu.....	3
3. Obowiązek przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu	4
4. Zakres realizacji audytu zewnętrznego projektów w ramach RPOWP	4
5. Wymagania do treści zapytania ofertowego/SIWZ/umowy z podmiotem mającym przeprowadzić audyt zewnętrzny projektu	6
6. Wybór audytora zewnętrznego projektu	7
7. Rezultaty przeprowadzonego audytu zewnętrznego projektu	8
8. Koszt audytu zewnętrznego projektu jako wydatek kwalifikowalny w ramach projektu	9
Załącznik nr 1: Minimalny wymagany zakres sprawozdania	10
Załącznik nr 2: Oświadczenie o bezstronności i niezależności.....	13

1. Część ogólna

Celem niniejszych Wytycznych jest określenie ogólnych zasad dotyczących przygotowania i przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013.

Niniejsze wytyczne wskazują minimalne wymogi dotyczące przygotowania i przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu. Beneficjent zlecając przeprowadzenie audytu zewnętrznego projektu ma prawo ustanowić bardziej rygorystyczne wymogi niż określone w niniejszych Wytycznych.

Podstawę prawną stanowi:

- a) Rozporządzenie Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. UE L 210 z 31.07.2006 z późn. zm.);
- b) Rozporządzenie Komisji nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.Urz. UE L nr 371 z 27.12.2006 z późn. zm., sprostowane – Dz.Urz. UE L 45 z 15.02.2007);
- c) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz.712 z późn. zm.).

Audyty zewnętrznego w ramach niniejszych Wytycznych nie można utożsamiać z audytem wewnętrznym, określonym w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.); badaniem sprawozdań finansowych, określonym w przepisach ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.); kontrolą projektu przeprowadzaną w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego przez Instytucję Zarządzającą RPOWP lub/i uprawnione podmioty do jej przeprowadzenia w zakresie prawidłowości realizacji projektu; audytem projektu przeprowadzanym przez Instytucję Audytową na podstawie art. 62 ust. 1 lit b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 i art. 16 i 17 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006; audytem przeprowadzanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 72 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

2. Definicja, cel i efekt audytu zewnętrznego projektu

Na potrzeby niniejszych Wytycznych audytem zewnętrznym nazywa się zakres działań prowadzonych przez podmiot zewnętrzny, niezależny od Beneficjenta, zgodnie z powszechnie uznanymi, międzynarodowymi standardami audytu, których celem jest uzyskanie przez podmiot przeprowadzający audyt, dowodów pozwalających z dostateczną pewnością na jednoznaczną ocenę czy realizacja projektu przebiega zgodnie z przepisami, procedurami, umową o dofinansowanie projektu/decyzją i wnioskiem. Działania te skutkują uzyskaniem obiektywnej i niezależnej oceny realizacji projektu pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, przejrzystości, jawności.

Celem przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu jest zatem zwiększenie pewności Beneficjenta i Instytucji Zarządzającej RPOWP, że projekt jest realizowany prawidłowo, że wydatki poniesione w ramach projektu są kwalifikowalne.

W szczególności sprawdza się, czy:

- a) działania, których dotyczą poniesione wydatki rzeczywiście zostały zrealizowane;
- b) czy księgi rachunkowe z dowodami księgowymi stanowiącymi podstawę dokonania w nich zapisów oraz sporządzane wnioski o płatność odpowiadają we wszystkich aspektach wymogom Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, przepisom prawa;
- c) czy wnioski o płatność są poparte odpowiednimi dokumentami finansowymi poprzez badanie między innymi czy księgi rachunkowe (w części dotyczącej ewidencji zdarzeń gospodarczych związanych z realizacją projektu) wraz z dowodami księgowymi, stanowiącymi podstawę dokonania w nich zapisów oraz wnioski o płatność sporządzone na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków (faktury i/lub inne dokumenty o równoważnej wartości dowodowej) wraz z częściami sprawozdawczymi z realizacji projektu odpowiadają we wszystkich istotnych aspektach wymogom Programu, przepisom prawa oraz prawidłowo, rzetelnie i jasno przedstawiają sytuację finansową i majątkową projektu według stanu na dzień sporządzenia ww. dokumentów.

Efektem przeprowadzonego audytu zewnętrznego jest uzyskanie racjonalnego potwierdzenia, że realizacja projektu przebiega/przebiegała zgodnie z przepisami prawa, procedurami, umową o dofinansowanie/decyzją, że wydatki poniesione w ramach projektu są kwalifikowalne lub zaprzeczenie powyższego stanu rzeczy oraz sporządzenie przez niezależnego wykonawcę audytu zewnętrznego sprawozdania wraz z wydaniem opinii w tym zakresie.

Audyt zewnętrzny ma prowadzić do uzyskania podstaw do potwierdzenia wiarygodności danych, zarówno liczbowych jak i opisowych, zawartych w przedstawionych przez Beneficjenta dokumentach związanych z realizowanym projektem. Stwierdzenie wiarygodności danych może mieć charakter bezpośredni lub pośredni, przy czym bezpośrednio sprawdzenie obejmuje badanie ksiąg rachunkowych, a sprawdzenie pośrednie badanie działającego u Beneficjenta systemu kontroli wewnętrznej.

Rzetelnie przeprowadzony audyt zewnętrzny projektu stanowi niezależne potwierdzenie prawidłowości realizacji projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWP. Pozytywny wynik z pozytywną opinią są jedną z podstaw do ostatecznego rozliczenia projektu przez IZ RPOWP.

3. Obowiązek przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu

Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie projektu/decyzji w przypadku gdy całkowita wartość projektu wynosi co najmniej 50.000.000,00 PLN Beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu. Audyt przeprowadza się, po poniesieniu 50% wydatków całkowitej wartości projektu, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie standardami.

Potwierdzenie wydane przez audytora będzie dotyczyć kwot i procesu wdrażania projektu od momentu rozpoczęcia realizacji projektu do dnia rozpoczęcia audytu zewnętrznego projektu.

4. Zakres realizacji audytu zewnętrznego projektów w ramach RPOWP

Audyt zewnętrzny powinien obejmować przede wszystkim analizę dokumentacji oraz stosowanych procedur kontroli wewnętrznej Beneficjenta w odniesieniu do przekazywania i rozliczania otrzymanych środków, procedur akceptacji wydatków kwalifikowalnych w zakresie ich zasadności i odpowiedniego udokumentowania oraz monitorowania realizacji projektu ze

szczególnym uwzględnieniem realizacji przyjętych celów projektu i realizacji postanowień umowy/decyzji o dofinansowanie projektu.

Audyt powinien obejmować audyt procedur (organizacja Beneficjenta, procedury wewnętrzne, system kontroli wewnętrznej), audyt finansowo-księgowy projektu, audyt rzeczowej realizacji projektu.

Zatem minimalny zakres audytu zewnętrznego projektu powinien obejmować przede wszystkim:

- a) strukturę organizacyjną Beneficjenta w zakresie realizacji projektu;
- b) analizę dokumentacji dotyczącej projektu;
- c) sprawdzenie, czy Beneficjent realizuje projekt zgodnie z umową o dofinansowanie/decyzją i obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, dokumentami programowymi, wytycznymi, politykami horyzontalnymi, zwłaszcza:
  - sprawdzenie prawidłowości kwalifikowalności wydatków w ramach projektu;
  - sprawdzenie prawidłowości przeprowadzenia procedury przetargowej lub stosowania Wytycznych w sprawie udzielania zamówień oraz wyboru wykonawców w transakcjach nieobjętych ustawą Prawo zamówień publicznych;
  - sprawdzenie sposobu monitorowania projektu (osiągania celu projektu), raportowania o postępach wdrażania projektu oraz dotrzymanie harmonogramu realizacji zadań i podzadań projektu;
  - sprawdzenie wiarygodności części sprawozdawczych wniosków Beneficjenta o płatność z zakresem rzeczowym projektu;
  - sprawdzenie realizacji obowiązków w zakresie pomocy publicznej zgodnie z przepisami wspólnotowymi i krajowymi (jeśli dotyczy);
  - sprawdzenie prawidłowości prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej;
  - sprawdzenie prawidłowości stosowania wymogów dotyczących informacji i promocji projektu;
  - sprawdzenie prawidłowości przechowywania, udostępniania i archiwizacji dokumentacji zgromadzonej w ramach projektu;
- d) sprawdzenie ustanowienia i posiadania przez Beneficjenta wewnętrznych procedur w ramach projektu, w tym kontroli finansowej;
- e) sprawdzenie, czy Beneficjent posiada ścieżkę audytu w zakresie finansowo-księgowym, czy zapewnia ona prawidłowe, rzetelne i terminowe dokumentowanie realizowanych operacji (poprawność polityki rachunkowości);
- f) sprawdzenie sposobu dokumentowania wydatków i ujęcia na rachunku bankowym wyszczególnionym w ewidencji księgowej Beneficjenta; zgodności kwot wynikających z wniosków o płatność z zapisami księgowymi, w rozbiciu na poszczególne kwoty wydatków kwalifikowalnych;
- g) sprawdzenie poprawności poniesienia wydatków w ramach projektu udokumentowanych fakturami lub innymi dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej potwierdzonymi przelewami lub dowodami wpłaty;
- h) sprawdzenie terminowości, prawidłowości rozliczania środków finansowych;
- i) sprawdzenie wniosków Beneficjenta o płatność z księgami rachunkowymi Beneficjenta w części dotyczącej projektu i z dokumentacją źródłową;
- j) sprawdzenie, czy Beneficjent wdrożył zalecenia z przeprowadzonych kontroli oraz usunął nieprawidłowości/uchybień, jeśli takie zostały wykryte;
- k) analizę powodzenia projektu pod kątem prawidłowej realizacji projektu – terminowości, osiągnięcia i utrzymania założonych celów i efektów rzeczowych projektu przez wymagany okres.

Podczas realizacji audytu zewnętrznego powinna zostać zweryfikowana próba o wartości nie mniejszej niż 25% z ogółu poniesionych wydatków z odpowiadającymi im dokumentami, pozwalająca wydać audytorowi wiążącą opinię i sporządzić sprawozdanie w tym zakresie. W sprawozdaniu audytowym audytor musi opisać zastosowaną metodę doboru próby do badania.

Opinia i sprawozdanie powinny wskazywać próg istotności nie większy niż 2% i poziom ufności nie mniejszy niż 70%.

Beneficjent zapewnia warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu, a w szczególności udostępnia audytorowi zewnętrznemu obiekty, urządzenia i dokumenty. Beneficjent jest zobowiązany na żądanie audytora zewnętrznego udzielać informacji i wyjaśnień oraz potwierdzać „za zgodność z oryginałem” kopie dokumentów i ich odpisy, wyciągi, zestawienia oraz wydruki. Udzielone ustnie informacje i złożone ustnie wyjaśnienia powinny zostać zaprotokołowane oraz podpisane przez audytora zewnętrznego i przez osobę, która ich udzieliła lub je złożyła.

5. Wymagania do treści zapytania ofertowego/SIWZ/umowy z podmiotem mającym przeprowadzić audyt zewnętrzny projektu

Minimalne wymogi co do zakresu i sposobu przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu powinny zostać określone w SIWZ (jeśli dotyczy) lub zapytaniu ofertowym (jeśli dotyczy). Ich potwierdzenie powinno nastąpić w treści umowy zawartej przez Beneficjenta z wybranym audytorem zewnętrznym.

Beneficjent w zapytaniu ofertowym/SIWZ/umowie musi zamieścić co najmniej następujące informacje:

- a) nazwę, adres siedziby Beneficjenta;
- b) tytuł, numer, ogólną charakterystykę projektu; całkowitą wartość projektu, całkowite wydatki kwalifikowalne, kwotę i poziom dofinansowania,; tytuł, numer, datę zawarcia umowy o dofinansowanie projektu/decyzji i aneksów; informacje o przeprowadzonych kontrolach;
- c) czas przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu wraz z harmonogramem obejmującym czas rozpoczęcia i zakończenia badania oraz przedstawienia wyników w formie sprawozdania;
- d) sposób i zakres przeprowadzanego audytu zewnętrznego projektu zgodny zwłaszcza z niniejszymi Wytycznymi;
- e) zobowiązanie o przestrzeganiu Wytycznych i standardów podczas przeprowadzanego audytu zewnętrznego projektu;
- f) rodzaj i wykaz dokumentów, oświadczeń potwierdzających spełnienie przez wykonawcę usługi i każdą osobę wchodzącą w skład zespołu przeprowadzającego audyt zewnętrzny projektu wymogów Wytycznych;
- g) zakres opinii i sprawozdania sporządzanego przez wykonawcę audytu zewnętrznego projektu;
- h) formę sporządzenia sprawozdania z audytu oraz ich przekazania Beneficjentowi;
- i) informacje o posiadanych kwalifikacjach i doświadczeniu (np. uprawnienia do badania sprawozdań finansowych, doświadczenie w zakresie badania projektów realizowanych w ramach programów strukturalnych przez wykonawcę audytu) wykonawcy audytu i każdej osoby wchodzącej w skład zespołu przeprowadzającego audyt zewnętrzny projektu;
- j) okres podlegający audytowi zewnętrznemu projektu;
- k) informację o ilości, wartości poszczególnych wniosków Beneficjenta o płatność podlegających audytowi zewnętrznemu projektu;
- l) informację o przeprowadzonych kontrolach;
- m) prawa audytora zewnętrznego do wglądu w dokumenty;
- n) postanowienia o prawie odniesienia się do opinii i sprawozdania z audytu zewnętrznego przez Beneficjenta;
- o) oświadczenie wykonawców audytu o bezstronności i niezależności.

6. Wybór audytora zewnętrznego projektu

Wybór wykonawcy audytu zewnętrznego należy do Beneficjenta. Beneficjent ma obowiązek zapewnić odpowiednią jakość audytu zewnętrznego projektu poprzez zlecenie usługi wykonawcy posiadającemu odpowiednią wiedzę, kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie w zakresie zagadnień dotyczących audytu lub kontroli a nie kierować się tylko ceną.

Audytora wyłania się zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, a w przypadku, gdy zgodnie z ustawą nie ma konieczności jej stosowania zgodnie z Wytycznymi w sprawie udzielania zamówień oraz wyboru wykonawców w transakcjach nieobjętych ustawą Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z przepisami prawa w zakresie zamówień publicznych o udzielenie zamówienia mogą się ubiegać wykonawcy, którzy posiadają niezbędne kwalifikacje i doświadczenie lub/i dysponują potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia.

Do prowadzenia audytu zewnętrznego projektu współfinansowanego ze środków EFRR uprawnione są osoby / podmioty zatrudniające osoby spełniające wymogi wskazane w art. 286 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Ponadto w procesie wyłaniania audytora zewnętrznego należy wziąć pod uwagę m.in. takie kryteria jak:

- udokumentowane dotychczasowe doświadczenie w zakresie audytowania projektów finansowanych ze środków publicznych lub o podobnym zakresie tematycznym bądź wartości;
- udokumentowane doświadczenie związane z badaniem prawidłowości wykorzystania środków publicznych;
- udokumentowane doświadczenie w przeprowadzaniu audytu zewnętrznego;
- udokumentowane kwalifikacje.

Wykonawca ubiegający się o przeprowadzenie audytu zewnętrznego zobligowany jest do złożenia wykazu wykonanych audytów projektów finansowanych ze środków publicznych wraz z terminem ich wykonania; wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu audytu z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych i doświadczenia; potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe uprawniające do przeprowadzenia zadania audytowego.

Informacje na temat posiadanego doświadczenia i kwalifikacji powinny dotyczyć zarówno osób, które będą bezpośrednio zaangażowane w realizację zlecenia oraz podmiotu ubiegającego się o uzyskanie zlecenia.

Audyt zewnętrzny nie może być przeprowadzony przez audytora wewnętrznego/biegłego rewidenta/księgowego podmiotu poddawanego audytowi i Instytucji Zarządzającej.

Skład zespołu przeprowadzającego audyt zewnętrzny projektu realizowanego w ramach RPOWP powinien być co najmniej dwuosobowy, przy czym w skład zespołu audytorskiego powinni wejść zarówno biegli rewidenci – skoncentrowani na finansowych aspektach realizowanego przedsięwzięcia oraz audytorzy wewnętrzeni, badający system kontroli wewnętrznej oraz aspekty merytoryczne i zgodność projektu z dokumentami programowymi oraz wytycznymi, prawodawstwem krajowym i unijnym, politykami horyzontalnymi, jak i poziom osiągniętych wskaźników.

Bezstronność i niezależność nie jest zachowana, jeżeli osoba wchodząca w skład zespołu lub podmiot przeprowadzający audyt zewnętrzny projektu między innymi:

- a) posiada udziały, akcje lub inne tytuły własności w jednostce pełniącej rolę Beneficjenta lub w jednostce/podmiocie z nią stowarzyszonej, dominującej lub współzależnej;

- b) jest lub był/-a w ostatnich 3 latach przedstawicielem prawnym, członkiem organów nadzorczych, bądź zarządzających lub pracownikiem Beneficjenta albo jednostki stowarzyszonej, dominującej, zależnej lub współzależnej;
- c) w ostatnich 3 latach uczestniczył/-a w sporządzaniu dokumentów stanowiących przedmiot audytu zewnętrznego;
- d) osiągnął/-ęła chociażby w jednym roku w ciągu ostatnich 5 lat co najmniej 50% przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz Beneficjenta, jednostki wobec niego dominującej lub jednostek z nim stowarzyszonych, jednostek od niego zależnych lub współzależnych (nie dotyczy to pierwszego roku działalności podmiotu przeprowadzającego audyt);
- e) jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej do drugiego stopnia lub jest związany/-a z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych Beneficjenta albo zatrudnia przy prowadzeniu audytu takie osoby;
- f) jest lub był/-a zaangażowany/-a w planowanie, realizację, weryfikację, zarządzanie projektem poddanym audytowi;
- g) pozostaje lub w ciągu ostatnich 3 lat pozostawał/-a w stosunku pracy, zlecenia z IZ RPOWP lub Beneficjentem;
- h) z innych powodów nie spełnia warunków bezstronności i niezależności od IZ RPOWP lub Beneficjenta.

Oświadczenie odnośnie bezstronności i niezależności wykonawcy i każdej osoby wchodzącej w skład zespołu audytowego (Wzór-Załącznik nr 2 do niniejszych Wytycznych) ma stanowić integralną część oferty i umowy z podmiotem mającym przeprowadzić audyt.

Ponadto Beneficjent może żądać od wykonawcy audytu zewnętrznego oświadczenia o zachowaniu poufności i nienaruszaniu tajemnic określonych w odrębnych przepisach, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa.

7. Rezultaty przeprowadzonego audytu zewnętrznego projektu

Po przeprowadzeniu audytu zewnętrznego, wykonawca zobowiązany jest do wydania opinii i przygotowania sprawozdania (wszystkie strony sprawozdania z przeprowadzonego audytu powinny być ponumerowane i parafowane przez audytora zewnętrznego) z audytu w trzech egzemplarzach, każdy w formie pisemnej w języku polskim z podpisami audytorów oraz w jednym egzemplarzu na zabezpieczonym przed zmianami nośniku elektronicznym.

Sprawozdanie w sposób bezstronny, kompletny, zrozumiały, jednoznaczny, jasny, rzetelny, zwięzły, zgodny ze stanem faktycznym ma przedstawiać wyniki tj. ustalenia i wnioski audytu zewnętrznego projektu.

Minimalny zakres sprawozdania reguluje Załącznik nr 1 do wytycznych. Opinia (pozytywna bez zastrzeżeń, pozytywna z zastrzeżeniami, negatywna) musi zawierać ocenę stanu faktycznego realizacji projektu, czy wydatki poniesione w ramach projektu są kwalifikowalne a realizowany projekt jest zgodny z umową o dofinansowanie/decyzją i wnioskiem; stwierdzone zagrożenia dla realizacji projektu wraz ze wskazaniem ich ewentualnego charakteru systemowego; przyczyny zagrożeń; wymagane działania naprawcze i zapobiegawcze; informacje o stwierdzonym naruszeniu prawa krajowego, wspólnotowego lub wytycznych (jeśli dotyczy).

Beneficjent poddany audytowi zewnętrznemu ma prawo do odniesienia się do opinii i sprawozdania z audytu. Opinia wraz ze sprawozdaniem z audytu, są przekazywane przez Beneficjenta w ciągu 7 dni od dnia otrzymania ostatecznej wersji dokumentów do Instytucji Zarządzającej RPOWP oraz archiwizowane w dokumentacji związanej z realizacją projektu. IZ

RPOWP również zobowiązana jest do jego zarchiwizowania. Beneficjent jest zobowiązany do udostępnienia ww. dokumentów upoważnionym organom kontrolnym.

Sprawozdanie z audytu zewnętrznego projektu z pozytywną opinią stanowi niezależne potwierdzenie prawidłowej realizacji projektu zgodnej z przepisami prawa, procedurami, wymaganiami IZ RPOWP i jest jedną z podstaw rozliczenia projektu.

Sprawozdanie z audytu zewnętrznego projektu z negatywną opinią stanowi niezależne potwierdzenie nieprawidłowej realizacji projektu.

Rekomendacje/zalecenia audytora zewnętrznego oraz stwierdzone uchybienia i potencjalne zagrożenia w realizacji projektu /w osiągnięciu celów projektu nie stanowią podstawy uznania przez IZ projektu za nieprawidłowo realizowany. Każda zawarta w sprawozdaniu z audytu zewnętrznego informacja na ten temat jest analizowana przez IZ RPOWP. W przypadku, gdy sprawozdanie z przeprowadzonego audytu zewnętrznego nie spełnia warunków określonych w Wytycznych, IZ RPOWP zwraca się do Beneficjenta o wyjaśnienie uchybień oraz, o ile to możliwe, o uzupełnienie bądź poprawienie sprawozdania przez podmiot przeprowadzający audyt. Zastrzega się, że wydatek poniesiony na audyt zewnętrzny, który nie został przeprowadzony zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPOWP (np. nie zawiera minimalnego zakresu audytu, jest niezgodny z zapisem punktu 6 Wytycznych: „Wybór audytora zewnętrznego projektu”) zostanie uznany za niekwalifikowany.

Audytory zewnętrzni są zobowiązani zachować poufność i nie naruszać tajemnic określonych w odrębnych przepisach, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa. Nie może to jednak wpływać na merytoryczną treść sprawozdania.

Instytucja Zarządzająca RPOWP przy planowaniu czynności kontrolnych i rozliczaniu projektów, bierze pod uwagę rezultaty przeprowadzonego audytu.

8. Koszt audytu zewnętrznego projektu jako wydatek kwalifikowalny w ramach projektu

Koszt audytu stanowi koszt kwalifikowalny w ramach projektu pod warunkiem spełnienia następujących przesłanek:

- a) koszt audytu zewnętrznego został zaplanowany w budżecie projektu;
- b) wyboru audytora dokonano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) lub gdy zgodnie z ustawą nie ma konieczności jej stosowania zgodnie z Wytycznymi w sprawie udzielania zamówień oraz wyboru wykonawców w transakcjach nieobjętych ustawą Prawo zamówień publicznych;
- c) zakres audytu obejmuje przynajmniej obszary wskazane w niniejszych „Wytycznych”;
- d) wybrany wykonawca audytu zewnętrznego legitymuje się doświadczeniem w badaniu projektów finansowanych ze środków publicznych oraz skład zespołu spełnia wymogi wskazane w niniejszych „Wytycznych”;
- e) opinia i sprawozdanie z audytu obejmuje przynajmniej elementy wskazane w niniejszych „Wytycznych”;
- f) kontrola prowadzona przez IZ RPOWP lub inny uprawniony podmiot nie stwierdziła (na podstawie weryfikacji tych samych dokumentów) nieprawidłowości i uchybień w realizacji projektu, które nie zostały opisane w opinii i sprawozdaniu z audytu.

Załącznik nr 1: Minimalny wymagany zakres sprawozdania

1	Miejsce, data sporządzenia i podpisania sprawozdania	
2	Numer i tytuł audytowanego projektu	
3	Numer i data zawarcia umowy o dofinansowanie/decyzji i aneksów	
4	Całkowita wartość projektu, wartość wydatków kwalifikowalnych, poziom i kwota dofinansowania	
5	Termin realizacji projektu oraz zwięzły opis audytowanego projektu	
6	Nazwa, adres siedziby, NIP, REGON podmiotu realizującego projekt	
7	Nazwa, adres siedziby, NIP, REGON podmiotu przeprowadzającego audyt	
8	Imiona i nazwiska osób wchodzących w skład zespołu audytowego wraz z ewentualnie posiadanymi numerami wpisu KIBR, zaświadczeń MForaz ewentualne numer imiennego upoważnienia do przeprowadzenia audytu	
9	Okres objęty audytem, wartości kwot poddanych badaniu	
10	Termin przeprowadzenia audytu (data rozpoczęcia i zakończenia)	
11	Cel audytu	
12	Zakres przedmiotowy audytu	
13	Podjęte działania i zastosowane techniki audytu	
14	Próg istotności i poziom ufności	
15	Określenie wielkości próby dokumentów oraz metodologii jej doboru lub informacja czy badanie audytowe zostało przeprowadzone na podstawie wszystkich dokumentów	
16	Opis obszarów funkcjonujących w sposób poprawny	
17	Ustalenia stanu faktycznego, w tym:	
18	Wskazanie stwierdzonych problemów w trakcie realizacji projektu wraz ze wskazaniem ich wagi oraz czy jakikolwiek z tych problemów ma charakter systemowy	
19	Wskazanie wydatków niekwalifikowalnych w ramach projektu ze wskazaniem naruszenia przepisów prawa, procedur	

20	Określenie oraz analiza przyczyn i skutków nieprawidłowości/uchybień	
21	Uwagi i wnioski w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień, rekomendacje	
22	Ocena zgodności realizacji projektu z umową/decyzją, obowiązującymi przepisami, wytycznymi	
23	Ocena procedur wewnętrznych Beneficjenta	
24	Ocena ścieżki audytu Beneficjenta w zakresie finansowo-księgowym	
25	Ocena prawidłowości klasyfikacji wydatków wg kategorii i źródeł finansowania	
26	Ocena prawidłowości prowadzenia odrębnej ewidencji księgowej oraz księgowania wydatków poniesionych w ramach realizowanego projektu	
27	Ocena kwalifikowalności wydatków i sposobu ich dokumentowania	
28	Ocena terminowości występowania, uzyskiwania i wydatkowania środków na realizację projektu	
29	Ocena wiarygodności części sprawozdawczych wniosków Beneficjenta o płatność w odniesieniu do zakresu rzeczowego projektu	
30	Ocena sposobu monitorowania projektu	
31	Ocena sposobu stosowania przepisów w zakresie zamówień publicznych lub Wytycznych w sprawie udzielania zamówień oraz wyboru wykonawców w transakcjach nieobjętych ustawą Prawo zamówień	
32	Ocena realizacji obowiązków w zakresie pomocy publicznej zgodnie z przepisami (jeśli dotyczy)	
33	Ocena prawidłowości prowadzonych w ramach projektu działań informacyjnych i promocyjnych w odniesieniu do Wytycznych IZ RPOWP	
34	Ocena sposobu przechowywania, udostępniania, archiwizacji dokumentacji zgromadzonej w ramach projektu	
35	Informacja o wdrożeniu zaleceń i usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku przeprowadzonych kontroli	

36	Opinia	
37	Oświadczenie o bezstronności i niezależności oraz o zachowaniu poufności i nienaruszaniu tajemnic określonych w odrębnych przepisach, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa	
38	Załącznik nr 1 Spis dokumentów podlegających audytowi	
39	Załącznik nr 2 Wykaz osób z którymi przeprowadzono rozmowy w trakcie trwania audytu	

Załącznik nr 2: Oświadczenie o bezstronności i niezależności

Przystępując do realizacji usługi przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektu

.....
.....
(tytuł projektu)

realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie numer

.....
(numer umowy)

ja

.....
(imię i nazwisko)

jako osoba uczestnicząca w przeprowadzeniu audytu oświadczam, że spełniam wymóg bezstronności i niezależności, tj.:

- a) nie posiadam udziałów, akcji lub innych tytułów własności w jednostce pełniącej rolę Beneficjenta RPOWP lub w jednostce/podmiocie z nią stowarzyszonej, dominującej, zależnej lub współzależnej, w której mam wykonać usługę audytu zewnętrznego projektu;
- b) nie jestem i nie byłem/-am w ostatnich 3 latach przedstawicielem prawnym (np. pełnomocnikiem), członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem jednostki/-ek pełniące/-ych rolę Beneficjenta albo jednostki z nią/nimi stowarzyszonej, dominującej, zależnej lub współzależnej;
- c) nie osiągnąłem/-am chociażby w jednym roku w ciągu 5 lat co najmniej 50% przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz danej jednostki/-ek pełniące/-ych rolę Beneficjenta, jednostki wobec niej dominującej lub jednostek z nią stowarzyszonych, jednostek od niej zależnych lub współzależnych (nie dotyczy to pierwszego roku działalności osoby/podmiotu przeprowadzającego audyt);
- d) w ostatnich 3 latach nie uczestniczyłem/-am w sporządzaniu dokumentów stanowiących przedmiot audytu;
- e) nie jestem małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej do drugiego stopnia lub nie jestem związany/a z tytułu opieki, przysposobienia czy kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych jednostki/-ek pełniące/-ych rolę Beneficjenta albo zatrudniającą przy prowadzeniu audytu takich osób;
- f) nie jestem i nie byłem/-am zaangażowany/-a w planowanie, realizację, weryfikację, zarządzanie działaniami finansowanymi i realizowanymi w ramach projektu, którego audyt dotyczy;
- g) nie pozostaję/pozostawałem/-am w ciągu ostatnich 3 lat w stosunku pracy, zlecenia z IZ RPOWP lub Beneficjentem;

- h) nie jestem audytorem wewnętrznym/biegłym rewidentem/księgowym Beneficjenta;
- i) nie przygotowywałem/-am, nie realizuję/nie realizowałem/-am projektu, nie uczestniczę/nie uczestniczyłem/-am w projekcie, który podlega audytowi zewnętrznemu;
- j) nie mam żadnych innych powodów, które spowodowałyby, że nie spełniam warunków bezstronności i niezależności;
- k) mam pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z pełni praw publicznych;
- l) nie byłem/-am karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- m) nie posiadam w okresie ostatnich 3 lat zaległości z tytułu należności publiczno-prawnych;
- n) nie pozostaję pod zarządem komisyjnym, nie znajduję się w toku likwidacji, postępowania upadłościowego lub postępowania naprawczego.

.....
(Podpis osoby uczestniczącej w przeprowadzeniu audytu)

.....
(Data i miejsce)